

Bananar

HJARTAÐ Í LÝÐHEILSU ÍSLENDINGA

Sjálfbærniskýrsla 2024

Orð frá framkvæmdastjóra

Kæru samstarfsaðilar, viðskiptavinir og hluthafar

Það er mér sönn ánægja að kynna ykkur sjálfbærniskýrslu Banana fyrir árið 2024 en hún er sú þriðja í röðinni og markar mikilvægan áfanga í okkar vegferð til sjálfbærars og ábyrgðarfulls rekstrar þar sem við sameinum krafta í átt að heilsusamlegra, réttlátara og umhverfisvenna samfélagi.

Við höfum haldið ótrauð áfram á okkar sjálfbærnivegferð með skýra sýn: að vera hjartað í lýðheilsu Íslendinga og tryggja rekstur sem byggir á jafnvægi umhverfis, samfélags og efnahags.

Kjarnaverkefni okkar er áfram að vinna að því vandasama verkefni að flytja inn lifandi afurðir til okkar fallega afskekktta lands og tryggja með stöðugri áherslu á gæði vara og að draga úr sóun og kolefnisspori okkar og þ.a.l. að leggja okkar af mörkum við að bjóða upp á stöðug gæði í sátt við umhverfið okkar.

Markmið okkar er áfram að veita fjölbreytt úrval af gæðaávöxtum og grænmeti á sanngjörnu verði. Við skuldbindum okkur til bjóða ferskt hágæða grænmeti og ávexti aðgengilegt fyrir landsmenn með góðu fjölbreyttu úrvali af bestu ávöxtum og grænmeti sem völ er á hverju sinni allt árið um kring.

Við vinnum að því í nánu samstarfi við bændur, heildsala, smásala og aðra hagsmunaaðila í aðfangakeðjunni til að tryggja árangur allra.

Á árinu höfum við tekist á við margvíslegar áskoranir sem því miður eru áfram breytingar á veðurfari í

heiminum tengdum loftlagsbreytingum en einnig höfum við náð umtalsverðum árangri í að draga úr umhverfisáhrifum okkar, styrkja samfélagslega ábyrgð og efla starfsumhverfi innan fyrirtækisins.

Við erum sérstaklega stolt af framþróun í félagslegum þáttum og þeirri markvissu vinnu sem hefur átt sér stað við að bæta starfsumhverfi og auka veg og vanda starfþóls okkar.

Heilsueflandi og öruggt starfsumhverfi hefur verið í forgrunni, þar sem jafnræði, vellíðan og virðing eru leiðarljós í öllu sem við gerum.

Á þessu ári náðist sá mikilvægi árangur að starfsánægja mælist nú sú hæsta frá upphafi mælinga sem er einkunnin 8,0 og erum við þess fullviss að það sé til marks um árangursríka sjálfbærnivinnu stjórnenda og starfsmanna í sameiningu.

Áherslur okkar á umhverfismál hafa einnig skilað sér í mælanlegum framförum sem eftirfarandi dæmi sýna:

- Flokkunarhlutfall sorps hækkaði úr 91,5% frá fyrra ári í 96,6% árið 2024
- 38% bílaflotans er nú rafvæddur.
- Heildarlosun gróðurhúsalofttegunda jókst um 2,8% milli ára. Aukningu má rekja til aukinna umsvifa í aðkeyptri vöru og endursölu.
- Í umfangi 1 & 2 náðist 27% samdráttur frá fyrra ári
- Losun frá eldsneyti, flutningum og úrgangi minnkaði um 17% á milli ára.
- Lekalosun frá kælikerfum lækkaði um 30% frá fyrra ári
- Í umfangi 3 varð 3,9% aukning frá fyrra ári

Við höfum aukið hlut sjálfbærra innkaupa og efti samvinnu við bændur sem stunda sjálfbærar landbúnað.

Gildin okkar – hugrekki, hamingja, heilsa og heiðarleiki – eru kjarninn í öllu sem við gerum og endurspeglast í þeim ákvörðunum sem við tökum á hverjum degi.

Framtíðarsýn okkar er skýr. Við viljum ekki aðeins vera leiðandi í innflutningi og dreifingu á fersku ávexti og grænmeti heldur einnig í því hvernig fyrirtæki getur haft jákvæð áhrif á samfélagið sem það þjónar. Við ætlum að halda áfram að efla lýðheilsu, styðja við umhverfisvernd og byggja upp sterkt og sanngjarnit vinnuumhverfi fyrir allt okkar fólk.

Að lokum við ég þakka ykkur öllum fyrir áframhaldandi stuðning og samstarf. Við horfum fram á veginn hvergi nærri banginn með bjartsýni og ákveðni um að halda áfram að vera í fararbroddi í sjálfbærni og heilsueflingu á Íslandi.

Takk fyrir áframhaldandi stuðning og traust á Bönunum.

Með bestu kveðju,
Jóhanna P. Jónsdóttir
Framkvæmdastjóri Banana

Jóhanna Jónsdóttir
Framkvæmdastjóri

Um Banana

Stærsti innflytjandi grænmetis og ávaxta

Fyrirtækið Bananar var stofnað árið 1955 og er í dag stærsti innflutnings- og dreifingaraðili á fersku grænmeti, ávoxtum og berjum á Íslandi og jafnframt eitt stærsta innflutningsfyrirtæki landsins. Einnig eru Bananar stærsti kaupandi og dreifingaraðili á innlendri grænmetis- og berjaræktun.

Eins og nafnið gefur til kynna voru fyrstu starfsárar fyrirtækisins helguð innflutningi og þroskun banana. Síðan þá hafa áherslur breyst og í dag býður fyrirtækið upp á mikið og gott úrval af bæði íslensku og erlendu grænmeti og ávoxtum allan ársins hring. Vörum er dreift til viðskiptavina sex daga vikunnar en þeir eru á um 900 stöðum víða um landið og samanstanda af verslunum, veitingahúsum, heilbrigðisstofnunum, skólam, leikskólum og móttuneytum.

Starfsemi Banana byggir á skýrri framtíðarsýn sem er að vera áfram fyrsta val neytenda og viðskiptavina þegar kemur að fersku grænmeti og ávoxtum. Þessi sýn endurspeglast í stefnu félagsins og þeim gildum sem við vinnum eftir – hugrekki, heilsa, hamingja og heiðarleiki. Til að sýn okkar verði að veruleika leggjum við stöðugt mat á starfsemina og leitum sífellt nýrra leiða til að bæta þjónustu, hagræða í ferlum og mæta sibreytilegum þörfum viðskiptavina okkar.

Við viljum vera í fararbroddi – ekki aðeins í vöruúrvali heldur einnig í framúrskarandi þjónustu og rekstrararárangri. Þess vegna er áhersla lögð á hraða, nýsköpun, nákvæmni og vönduð vinnubrögð í allri virðiskeðjunnini. Með þessu hámörkum við ávinning fyrir alla hagsmunaaðila og tryggjum að Bananar haldi áfram að vera hjartað í lýðheilsu Íslendinga.

Til þess að Bananar geti sinnt sínu kjarnahlutverki, að tryggja íslenskum neytendum hágæða mat- og dagvöru, skiptir skilvirkur flutningar, gagnsæi í uppruna vörum og gæði öllu máli. Til þess að sinna þessum þörfum höfum við bein viðskiptasambönd út um allan heim og má þar nefna Kína, Brasilíu, Kanada, Chile,

Argentínu, Holland, Bandaríkin og Spán sem dæmi. Vörurnar eru fluttar vikulega með skipi og daglega með flugi því allt okkar starf snýst um að viðhalda ferskleika vörurnar. Þá berst okkur daglega grænmeti frá íslenskum grænmetisframleiðendum.

Þegar kemur að innflutningi þá er viðskiptum beint til þeirra landa þar sem uppskera á ávoxtum og grænmeti er best hverju sinni. Við höfum það að leiðarljósi í öllu okkar starfi að kaupa vörurnar eins nálægt okkur og mögulegt er en þó að sækja þær eins langt og þörf krefur til þess að varan uppfylli allar okkar gæðakröfur. Þannig skilar fyrirtækið hollri og góðri vörum á sanngjörnu verði.

Hjá Bönum starfa rúmlega 100 starfsmenn en starfsfólkid okkar er lykillinn að góðum árangri og því leitast Bananar eftir því að vera eftirsóknarverður vinnustaður. Starfsfólk Banana leggur sig fram á hverjum degi við að kaupa inn hágæða grænmeti og ávexti bæði af innlendum og erlendum birgium og dreifa í verslanir og fyrirtæki um allt land.

Það er stefna okkar að hámarka hagkvæmni í rekstri, veita viðskiptavinum sem besta þjónustu, tryggja gæði vöruframboðs og sýna ábyrgð gagnvart samfélaginu.

Stefna Banana

Við erum hjartað í lyðheilsu Íslendinga

Bananar er í einstakri stöðu til að hafa jákvæð áhrif á heilsu og vellíðan íslensku þjóðarinnar. Rannsóknir hafa sýnt að rifleg neysla grænmetis og ávaxta er tengd minni líkum á langvinnum sjúkdómum svo sem hjarta- og æðasjúkdómum, sykursýki af tegund tvö og ýmsum tegundum krabbameina, ásamt minni líkum á þyngdaraukningu.

Undanfarin ár hefur embætti landlæknis vaktað helstu áhrifaþætti heilbrigðis og vellíðunar. Niðurstöður vöktunar gefa til kynna að einungis lítið hlutfall fullorðinna hafi náð að uppfylla ráðlagt viðmið um að neyta ávaxta eða grænmetis „fimm á dag“ og í landskönnun á mataræði Íslendinga sem fór fram á árunum 2019 til 2021, þar sem spurt var um bæði magn og tíðni á neyslu matvæla, kom fram að einungis 2% landsmanna náði að borða 500 grömm eða meira á dag af ávöxtum og grænmeti.

Í ráðleggingum Landlæknisembættis um mataræði er lögð rík áhersla á að borða fjölbreyttan mat og að velja matvæli sem eru rík af næringarefnum frá náttúrunnar hendi.

Neysla ávaxta og berja hefur dregist saman

Samkvæmt niðurstöðum úr landskönnun á mataræði Íslendinga sem birt var í upphafi árs 2022 er samanlögð neysla á grænmeti og ávöxtum að meðaltali um 213 grömm á dag, en í nýju norrænu ráðleggingunum er mælt með því að borða að minnsta kosti 500-800 g á dag.

Dregið hefur úr neyslu á ávöxtum og berjum frá síðustu könnun sem var birt 2012. Neysla á trefjaefnum hefur einnig dregist saman en grænmeti og ávextir eru trefjarík fæða. Meðalneysla á C-vítamíni hefur minnkað og stafar það aðallega af því að neysla á ávöxtum og berjum er minni en áður. Mataræði hefur áhrif á heilsu en samkvæmt tölum frá Alþjóðaheilbrigðismálstofnunni (WHO) er mataræði einn megin áhættubáttur sjúkdóma á Íslandi.

Bætt heilsa byrjar við matarborðið

Grænmeti og ávextir eru mikilvægur hluti af hollu mataræði. Þeir innihalda mikið magn af vítamínum, steinefnum, trefjum og öðrum hollum efnum. Aukin neysla er tengd við minni líkur á hjarta- og æðasjúkdómum, sykursýki af tegund 2 og ýmsum tegundum krabbameina.

Það er til mikils að vinna að auka neyslu á grænmeti og ávöxtum og ætla Bananar að leggja sitt af mörkum með því að fræða þjóðina um mikilvægi grænmetis og ávaxta í fjölbreyttu og hollu mataræði auk þess að bjóða upp á holla rétti og millimál sem auðvelt er að grípa í. Við trúum því að skrefin í átt að bættri lyðheilsu byrji við matarborðið.

„Gildin okkar, hugrekki, hamingja, heilsa og heiðarleiki, eru kjarninn í öllu sem við gerum og þau leiða okkur í ákvörðunum okkar og eru grundvöllur þess hvernig við lifum og störfum hvern dag“.

Hjartað í lýðheilsu Íslendinga

Stefnuáherslur

Efnahagur

Vöxtur & arðsemi

Viðhöldum traustu samstarfi við okkar viðskiptavini og aukum hlutdeild með því að sækja nýja

Höldum heilbrigðum vexti og arðsemi í okkar starfsemi og endurfjárfestum í tækni

Tækni og starfshættir

Innleiðum nútíma vinnulag til að viðhalda gæðum vörurnar og skilvirkni í starfseminni.

Góðir stjórnarhættir

Samfélag

Menning & mannaúður

Styrkum menningu okkar og höfum á að skipa ánægðu, vel þjálfuðu og stoltu starfsfólk.

Heilbrigrt starfsumhverfi

Lýðheilsa

Stuðlum að aukinni lýðheilsu almennings

Umhverfi

Í sátt við umhverfið

Stuðlum að kolefnisjákvæðum rekstri

Ábyrgð í umhverfismálum, lágmörkun úrgangs og sóunar

Gildi

Heiðarleiki

Hamingja

Hugrekki

Heilbrigði

Hlutverk

Við útvegum úrval af gæða grænmeti og ávöxtum á sanngjörnu verði og stuðlum að bættri lýðheilsu og velferð samfélagsins

Framtíðarsýn

Með stöðugri áherslu á heilbrigðan vöxt, nútímaleg vinnubrögð og traust samstarf við viðskiptavini okkarhöfum við náð að auka meðalneyslu á grænmeti og ávöxtum á Íslandi að RDN neyslu og stuðlað þar með að aukinni lýðheilsu almennings

Sjálfbærnimarkmið

Bananar hafa lagt metnað sinn í að þjóna íslenskum neytendum með ábyrgum hætti. Sjálfbærnistefna Banana er langtímaáætlun félagsins um hvernig félagið getur lagt sitt af mörkum til betra og heilbrigðara samfélags og umhverfis, samhliða heilbrigðum rekstri. Að auki lýsir stefnan hvernig samskiptum við hagsmunaðila skuli háttar.

Markmið og gildissvið

Markmið stefnunnar er að Bananar séu með metnaðarfulla, skýra og aðgengilega stefnu í sjálfbærni til þess að innleiða og starfrækja í sinni kjarnastarfsemi. Stefnan tekur til allrar starfsemi og starfstöðva Banana.

Ábyrgðaraðilar stefnunnar og eignarhald

Framkvæmdastjórn Banana sambýkkir sjálfbærnistefnu félagsins og sér til þess að stefnan sé uppfærð á tveggja ára fresti. Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á að stefnan sé innleidd og fylgt eftir innan fyrirtækisins. Árangur í sjálfbærnimálum er tekinn fyrir árlega í samfélagsskýrslu Banana og kynntur í ársuppgjöri Haga ár hvert. Þá er stefnan er birt á vefsíðu Banana.

Sjálfbærnumgjörð Banana

Heildstæður rammi hefur verið settur utan um umhverfisþætti, félagslega þætti og stjórnarhætti (UFS) félagsins.

Mikilvægustu UFS viðfangsefnin eru skilgreind sem þau atriði sem hafa eða gætu haft mest áhrif á fyrirtækið og hagaðila þess.

Sjálfbærnistefna Banana

Sjálfbærnistefna Banana byggir á þremur meginstoðum:

Umhverfisþættir

Bananar leggja áherslu á að þekkja þau beinu og óbeinu áhrif sem starfsemi félagsins hefur á umhverfið og leitast við að að lágmarka áhrif á loftslag og önnur umhverfisáhrif í virðiskeðjunní og draga úr neikvæðum áhrifum eftir fremsta megni. Þarna er einkum átt við losun gróðurhúsalofttegunda, hverskonar mengun, matarsóun og athafnir sem stuðla að hnignun líffræðilegrar fjölbreytni og vistkerfa.

Fyrirtækið leggur megináherslu á að draga úr vöru- og matarsóun í virðiskeðju sinni þar sem dregið verði úr að vörum og mat sé hent og þær heldur nýttar á einn eða annan hátt.

Bananar mæla heildarlosun gróðurhúsalofttegunda samkvæmt alþjóðlega viðurkenndri aðferðarfræði Greenhouse Gas Protocol. Leitast er við að lágmarka sorp frá rekstri Banana með hringrásarhugsun, vali á nauðsynlegum umbúðum og flokkun á sorpi.

Fyrirtækið hefur fundið grunnkolefnisspor miðað við núverandi rekstur á beinni og óbeinni losun á umfangi 1 og 2 og í kjölfarið sett sér stefnu í loftlagsmálum og skýr markmið með tilliti til allra losunarþáttu. Þá er mæling jafnframt hafin á stærstu losunarþáttum félagsins í umfangi 3.

Þegar félagið hefur fengið skýra yfirsýn á losun verður áætlun mótuð til að draga úr losun til 2030. Notast verður við ábyrgar mótvægiságerðir með kolefnisbindingu í samstarfi við aðila sem bjóða upp á vottaðar kolefniseiningar en fyrirtækið mun leitast við að styðja við framleiðslu á íslenskum kolefniseiningum.

Félagslegir þættir

Mannauður

Bananar kappkosta að tryggja vellíðan og öryggi starfsfólks og er jafnrétti haft að leiðarljósí í virðiskeðju félagsins.

Bananar leggja sitt af mörkum til að tryggja gott starfsumhverfi þar sem áhersla er lögð á fjölbreytileika og jafnrétti á vinnustað. Með því skapast breiðari og fjölbreyttari þekking hjá fyrirtækinu þar sem allir fá jöfn tækifæri. Innan Banana eru fordómar, áreitni og einelti ekki liðið.

Fyrirtækið leggur áherslu á að þróa heilsueflandi starfsumhverfi og er vellíðan á vinnustað mikilvægur partur af stefnu Banana, þar sem er bæði hugað að líkamlegri og andlegri heilsu, þróun starfsfólks og öryggi á vinnustað.

Félagið starfar eftir vottuðu jafnlaunakerfi samkvæmt jafnlaunastaðli IST 85:2012 síðan 2019 (sjá síðar í skýrslunni).

Neytendur

Hagsmunir neytenda og lýðheilsa eru höfð í fyrirrúmi í starfsemi Banana. Félagið styður við ýmis samfélagsleg málefni hvort sem er í formi styrkja til góðgerðamála, íþróttafélaga eða annarra samstarfsverkefna.

Bananar hafa einsett sér að hafa jákvæð samfélagsleg áhrif með fræðslu til neytenda og vöruframboði með aukinni áherslu á sjálfbærar, vottaðar og heilsusamlegar vörur.

Stjórnarhættir

Bananar tryggir að stjórnarhættir séu ávallt til fyrirmynðar og í samræmi við lög og reglur. Fyrirtækið tryggir gagnsæi í virðiskeðju og að koma í veg fyrir hverskyns spillingu með því að innleiða síðareglur fyrir starfsfólk, birgja og þjónustuaðila sem eru endurskoðaðar með reglubundnum hætti.

Sjálfbærni og loftlagsmál eru innleidd sem fast viðfangsefni á fundum hjá stjórnendum. Fyrirtækið ætlar árlega að gefa út samfélagsskýrslu sem miðlar markmiðum og lykilmælikvörðum Banana. Þetta er annað árið sem Bananar gefa út samfélagsskýrslu.

Áherslur sjálfbærnistefnu

Yfirlit yfir sjálfbærniáherslur

Umhverfisþættir

Draga úr áhrifum
loftslagbreytinga

Draga úr losun
gróðurhúsa-
lofttegunda

Draga úr úrgangi
og sóun

Draga úr vörus- og
matarsóun í
virðiskeðjunni

Draga úr úrgangi
frá rekstri

Félagslegir þættir

Stuðla að heilbrigðu
starfsumhverfi

Efla heilsu og öryggi á
vinnustað

Stuðla að jafnrétti og
fjölbreytni á vinnustað

Jákvæð áhrif á
samfélag

Samfélagsleg áhrif
vöruframboðs

Auka heilbrigði og
vellíðan

Stjórnarhættir

Ábyrgir stjórnarhættir

Siðferði og aðgerðir gegn
spillingu

Tryggja öryggi gagna- og
persónuupplýsinga

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna

Árið 2000 settu Sameinuðu þjóðirnar fram Þúsaldarmarkmið til ársins 2015 sem sneru fyrst og fremst að þróunarríkjunum. Mikill árangur náðist og því var ákveðið að setja ný markmið til ársins 2030 og ná þau til allra ríkja heims.

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun voru svo samþykkt árið 2015. Þau eru 17 talsins með 169 undirmarkmið og ná bæði til alþjóðasamstarfs og innanríkismála. Þau eru samtengd og órjúfanleg og er þeim ætlað að mynda jafnvægi milli umhverfislegra, efnahagslegra og félagslegra þáttu og leiða þannig til sjálfbærarar þróunar. Markmiðin eru algild, sem merkir að aðildarríki Sameinuðu þjóðanna hafa skuldbundið sig til að innleiða þau bæði innanlands og með alþjóðasamstarfi.

Bananar hafa forgangsraðað fimm heimsmarkmiðum út frá stefnumiðum félagsins. Þau tengjast kjarnastarfsemi Banana, starfsemi móðurfélagsins og forgangsmarkmiðum ríkisstjórnarinnar.

Markmið Banana eru eftirfarandi:

3 HEILSA OG VELLÍÐAN	5 JAFNRÉTTI KYNJANNA	10 AUKINN JÖFNUBUR	12 ÁBYRG NEYSLA OG FRAMLEIBSLA	13 ADGERBIR Í LOFTSLAGSMALUM
Að stuðla að heilbrigðu lífnerni og velliðan	Að jafnrétti kynja sé tryggt og völd kvenna styrkt	Að stuðla að jöfnum tækifærum og draga úr ójöfnuði	Að stuðla að sjálfbærri neyslu og draga úr sóun	Að grípa til aðgerða gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra

Umhverfismál

Sjálfbærniskýrsla 2024

Umhverfi og áhrifabættir

Bananar vilja vera til fyrirmynadar í umhverfis- og loftslagsmálum og lágmarka neikvæð umhverfisáhrif starfsemi sinnar sem og losun gróðurhúsalofttegunda. Loftslagsbreytingar af mannavöldum eru ein stærsta áskorunin sem við glíum við í dag og nauðsynlegt að allir leggist á eitt til að hægt verði að ná markmiði Parísarsamkomulagsins um að halda hlýnum jarðar innan við 1,5 gráður frá því fyrir iðnbytingu.

Fyrir söfnun gagna, úrvinnslu og miðlun upplýsinga sem tengjast sjálfbærnivegferð Banana styðst fyrirtækið við stafræna lausn Klappa grænna lausna. Þar fæst góð rauntíma yfirsýn sem styður við markvissa ákvarðanatöku fyrir UFS þætti í rekstri fyrirtækisins.

Val á birgjum

Við leggjum sérstaka áherslu á að draga úr matarsóun og stuðla að ábyrgri nýtingu þeirra lifandi afurða sem við höndlum daglega. Þetta gerum við með því að velja birgja sem bjóða upp á hágæða vörur og afhendingu með stöðugleika og ferskleika að leiðarljósi, og með því að byggja upp náið og traust samstarf við þá.

Tæknivæðing

Við erum enn fremur að tæknivæða alla okkar virðiskeðju – frá móttöku vara og kælikerfum yfir í dreifingu og rekjanleika. Með notkun á stafrænni lausn frá Klöppum höfum við fengið rauntíma yfirsýn yfir lykilferla sem nýtist til að taka markvissar ákvarðanir í sjálfbærnimálum.

Gæðaeftirlit

Við höfum efti gæðaeftirlit markvisst með því að fjölga starfsmönnum í gæðadeildinni og skerpa enn frekar á verklagi og viðmiðum sem tryggja að allar vörur sem berst til okkar frá birgjum er móttökuskoðuð nákvæmlega til þess að tryggja að hver vara sem fer til viðskiptavina sé í samræmi við hæstu kröfur um ferskleika, öryggi og gæði.

Flokkunsorps og endurvinnsla

Á síðustu árum höfum við unnið markvisst að því að auka flokkun með það að markmiði að hámarka endurvinnslu- og endurnýtingarmöguleika.

Mótvægisadgerðir með kolefnisbindingu

Síðustu ár hafa Bananar gróðursett tré sem mótvægisadgerð með kolefnisbindingu til að vega á móti losun gróðurhúsalofttegunda.

Mótvægisadgerðir með kolefnisbindingu fyrir árið 2022-2023 komu til framkvæmda á árinu 2023 í gegnum Haga, móðurfélag Banana.

Aðgerðaráætlun um orkuskipti

Við val á bílum fyrir rekstur Banana er stefnan að velja alltaf rafmagnsbíl svo lengi sem drægni henti rekstrinum en við reiknum með að rafmagnsbílum fjölgji hratt á næstu árum.

Bananar kaupa vistvæna lyftara, rafmagnsbíla og flutningabíla.

- 1 jarðefnaeldsneytis bíl var skipt út á árinu 2024 fyrir hreinan rafmagnsbíl
- 2 tínslutækjum með sýrurafgeymi skipt út fyrir lithium 2024.
- 38 % bílaflota Banana árið 2024 voru rafmagnsbílar.

Loftslagsbreytingar

Veljum Íslenskt

Fyrirtækið leggjur áherslu á að velja innlenda framleiðslu til innkaupa sé þess kostur með það að leiðarljósi að lágmarka kolefnisspor í flutningi og stuðla að aukningu á innlendri framleiðslu. Bananar kaupa stóran hluta af allri framleiðslu garðyrkjubænda á Íslandi. Mikil eftirspurn er eftir innlendu grænmeti og ávöxtum hjá viðskiptavinum Banana. Miðað við eftirspurnina telur starfsfólk Banana að sala á innlendu grænmeti og ávöxtum gæti verið allt að 50% meiri en hún er í dag. Fyrirtækið leggur því sérstaka áherslu á virka þáttöku í nýsköpun í matvælaframleiðslu og stuðningi við innlenda ræktendur.

Fjárfesting í kolefniseiningum

Þótt aðaláhersla sé lögð á samdrátt í losun gróðurhúsalofttegunda hjá Bönunum þykir jafnframt mikilvægt að styðja við lausnir sem miða að bindingu kolefnis eða forðun á losun gróðurhúsalofttegunda.

Bananar starfa samkvæmt stefnu Haga en sú stefna felur í sér að fjárfesta í fjölbreyttum og ábyrgum verkefnum sem leggja áherslu á rekjanleika og mælingar. Þá er einnig lögð áhersla á að fjárfestingin skili sér innanlands eða til samfélaga sem eru einstaklega viðkvæm fyrir afleiðingum loftslagsbreytinga.

Fjárfest var í eftirfarandi verkefnum:

Bio-Logical: Binding kolefnis með framleiðslu lífkola úr hnetuskeljum í Keníu. Verkefnið hefur tengingu við matvælaframleiðslu þar sem lífkol eru notuð til að auðga jarðveg til ræktunar. Áætlaður varanleiki bindingarinnar er a.m.k 100 ár, en gæti numið margfalt því. Verkefnið er vottað af puro.earth. Fjárfest var í 83 vottuðum kolefniseiningum sem munu raungerast á þessu ári.

Carboneers: Binding kolefnis úr andrúmslofti með framleiðslu á handgerðum lífkolum í Indlandi. Verkefnið leggur jafnframt áherslu á valdeflingu kvenna, en 60% stjórnenda verkefnisins eru konur. Verkefnið hefur verið vottað af Carbon Standards International. Fjárfest var í 42 vottuðum kolefniseiningum sem þegar eru raungerðar.

Ísorka: Verkefnið snýr að forðun kolefnislosunar með uppbyggingu rafhleðsluinniða og þannig auknu aðgengi að rafhleðslustöðvum. Verkefnið hefur hlotið Verra vottun. Fjárfest var í 2.106 vottuðum kolefniseiningum sem þegar eru raungerðar.

Loftslagsbreytingar

Um loftslagsbókhald Banana

Bananar hafa framkvæmt mikilvægismat í þeim tilgangi að forgangsraða útreikningum á losunarþáttum eins og þeir eru skilgreindir í Greenhouse Gas Protocol aðferðarfræðinni. Mikilvægismat þetta er endurskodað árlega. Við matið er annars vegar horft á áætlað eða útreiknað umfang losunarþáttar og hins vegar hversu aðgengilegt er að framkvæma útreikninga á viðkomandi losunarþætti.

Grámerktir losunarþættir eru þeir sem eru taldir fram í sjálfbærniuppgjöri félagsins á meðan þeir gulmerktu hafa ekki verið gerðir upp hingað til.

Þetta er einnig í annað sinn sem samstæðuuppgjör Haga, sem Bananar er hluti af, er staðfest með takmarkaðri vissu af óháðum þriðja aðila (Deloitte).

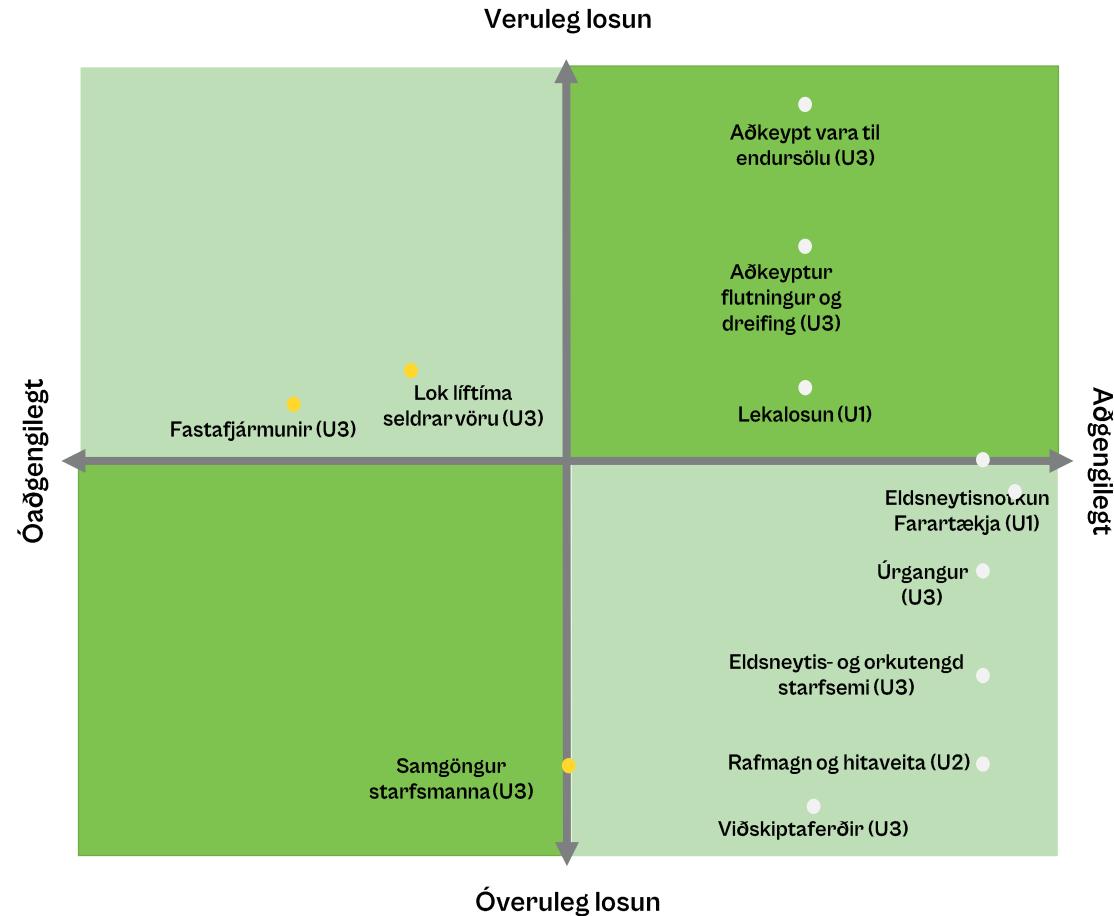
Losun gróðurhúsalofttegunda í starfsemi Banana er gerð upp í samræmi við Greenhouse Gas Protocol aðferðarfræðina og er notast við Sustainability Platform hugbúnaðarlausn Klappa til þess að halda utan um losunarþókhaldið.

Greenhouse Gas Protocol aðferðarfræðin skiptir losun upp í þrjú umföng:

Umfang 1 nær til beinnar losunar frá starfsemi Banana. Það er losun sem verður til í rekstri félagsins, s.s. vegna eldsneytisbruna farartækja eða gasleka af kælikerfum.

Umfang 2 nær til óbeinnar losunar vegna aðkeyptrar orku. Það er losun sem verður til við framleiðslu á því rafmagni og heitavatni sem notað er í starfsemi Banana.

Umfang 3 nær svo til annarrar óbeinnar losunar sem á sér stað í virðiskeðju Banana og er tilkomin vegna viðskiptaumsvifa félagsins. Umfang 3 inniheldur 15 losunarflokkar sem skiptast í aðstreymi (e. upstream) og frástreymi (e. downstream).

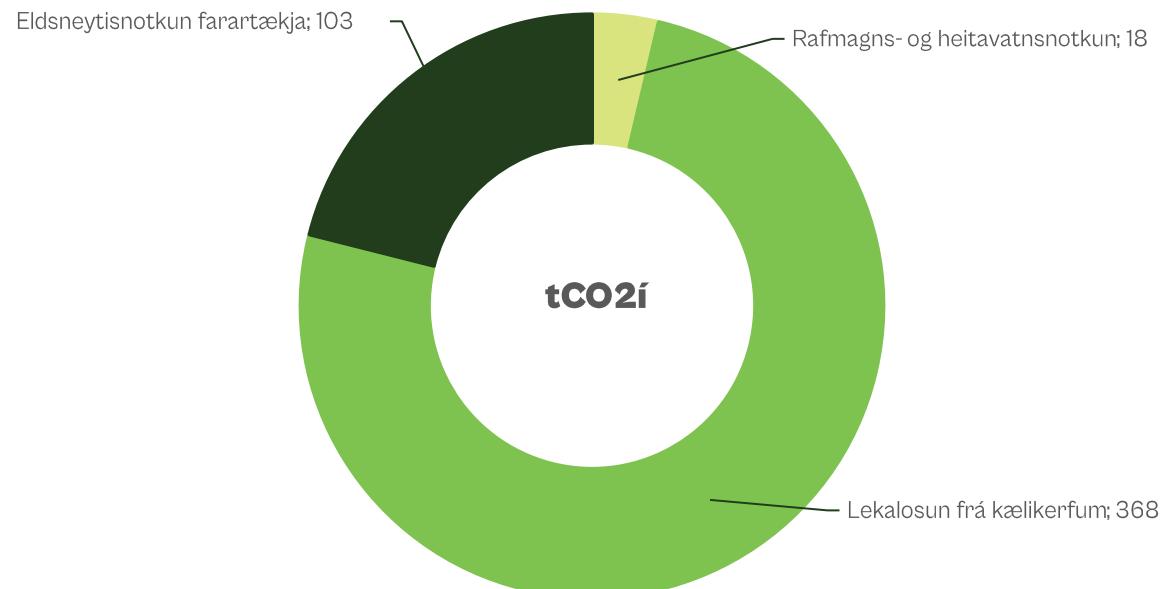
Helstu niðurstöður

Mæld heildarlosun Banana var **19.515 tonn af koltvísýringsígildum (tCO₂i)** og jókst hún um **2,8% milli ára**. Aukningu má rekja til aukinna umsvifa í aðkeyptri vöru og endursölu.

Umfang 1 & 2

Heildarlosun í umfangi 1 & 2 var 490 tCO₂e árið 2024, sem er **27% samdráttur frá fyrra ári** (668 tCO₂e)

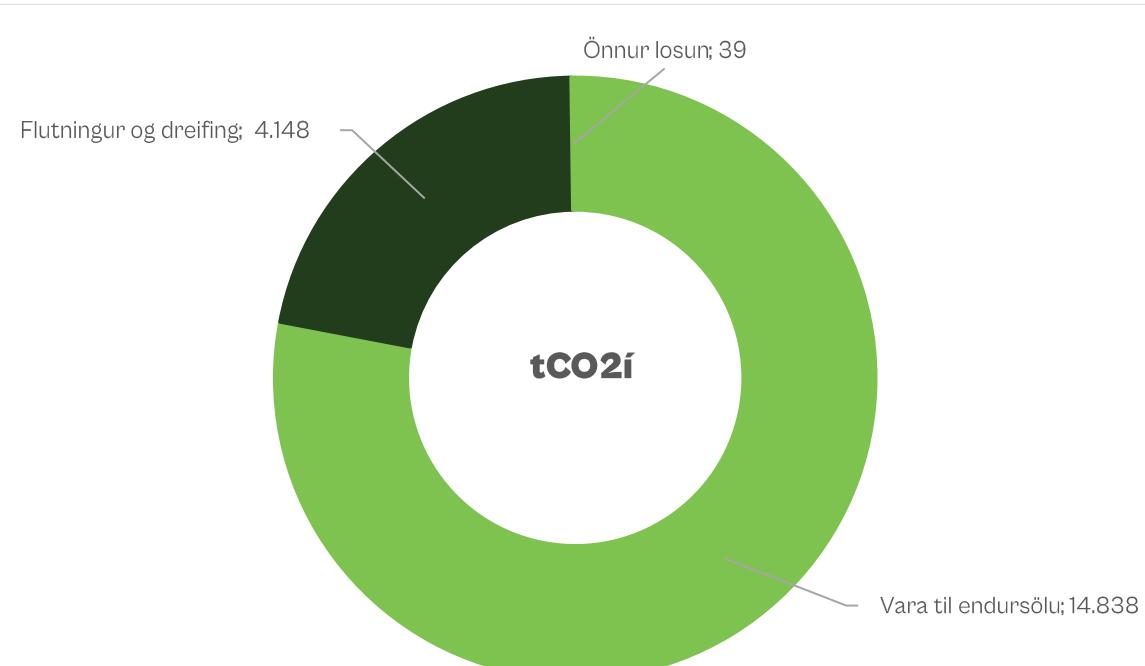
- Lekulosun frá kælikerfum var **368 tCO₂e**, sem er **30% lækkun** frá 2023.
 - Lekulosun, sem er langstærsti losunarþátturinn í umföngum 1 og 2, er í eðli sínu sveiflukennd á milli ára þar sem hún kemur almennt til vegna ófyrirséðra bilana á kælikerfum.
 - Kolsýrvæðing kælikerfa hefur ekki enn raungerst, en vinna við undirbúning er hafin.
- Losun vegna eldsneytisnotkunar farartækja var 103 tCO₂i og **minnkaði um 17%** á milli ára
- Losun vegna rafmagns og heita vatns notkunar stóð í stað á milli ára og er **18 tCO₂i**

Umfang 3

Heildarlosun í umfangi 3 var 19.025 tCO₂e árið 2024, sem er **3,9% aukning** frá **2023**

- Langstærstu losunarþáttirnir eru aðkeypt vara til endursölu og aðkeyptur flutningar
 - Um er að ræða losun sem er til komin vegna hráefnaöflunar, framleiðslu og flutning á söluvörum. Aukningu má að einhverju leiti skýra með aukningu í magni aðkeyptrra vara en gæti einnig skýrst af mismunandi vörusamsetningu.
- Losun vegna aðkeyptrar vöru til endursölu var 14.838 tCO₂i og hækkaði um 5%
 - Ástæðan er aukning í keyptu og seldu magni
- Losun vegna aðkeypts flutnings var 4.148 tCO₂i og **hækkaði líttilega um 2%** á milli ára
- Losun vegna úrgangs var **7 tCO₂i** og er um **83% samdráttur** milli ára

Losunaryfirlit 2022-2024 (tCO₂)

Umfang 1	2022	2023	2024	Breyting milli ára (%)
Eldsneytisnotkun farartækja	132	124	103	-17%
Lekalosun frá kælikerfum	128	526	368	-30%
SAMTALS	260	650	472	-27%
Umfang 2	2022	2023	2024	Breyting (%)
Rafmagnsnotkun	11	11	10	-4%
Heitavatnshotkun	5	8	8	0%
SAMTALS	16	18	18	0%
Umfang 3	2022	2023	2024	Breyting (%)
Aðkeypt vara til endursölu	14.059	14.156	14.838	5%
Afleidd losun vegna orkunotkunar	35	33	30	-11%
Aðkeyptur flutningur og dreifing	5.150	4.073	4.148	2%
Úrgangur	87	43	7	-83%
Viðskiptaferðir	9	1	2	23%
SAMTALS	19.339	18.306	19.025	4%
SAMTALS LOSUN	19.615	18.974	19.515	3%

Loftslagsbreytingar

Við styðjum við **heimsmarkmið 13** um aðgerðir í loftslagsmálum á eftirfarandi hátt:

Yfirmsmarkmið	Undirmarkmið og aðgerðir	Staða
1 Net-Zero 2030 í umföngum 1 & 2		
1.1 A.m.k. 80% samdráttur á raunlosun fyrir 2030 mv. 2023	Rafbílavæðing Kolsýruvæða kælkerfi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 1 jarðefnaeldsneytisbíl var skipt út fyrir rafmagnsbíl. 2024. Höfum skipt út 4 bilum frá 2022 ✓ 2 tinslutækjum með sýru rafgeymi var skipt út fyrir lithium 2024. Höfum skipt út 5 tækjum frá 2022. ✓ 38% bílaufota Banana 2024 voru rafmagnsbílar
1.2 Kolefnisbinding með raungerðum og vottuðum einingum	Fjárfesting í kolefnisvottuðum einingum sem raungerast frá og með 2030	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Endurskoðað árlega
2 Bættar mælingar og samdráttur á losun í virðiskeðju		
2.1 Bættar mælingar á virðiskeðjulosun	Mæling á yfir 90% heildarlosun	Bókhald nær yfir 95% af heildarlosun Banana Áfram verður unnið að því að bæta við frekari losunarþáttum
2.2 Aukið framboð á vörum með lægra kolefnisspor	Innleiðing á innkaupastefnu með áherslu á sjálfbærnisjónarmið	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Innkaupa- og birgðastefna Banana innleidd 2024 Áhersla er m.a. á að draga úr flugsendingum, að endurvinna pakningar í flutningi og auka gæði innkaupa og draga úr sóun.
2.3 Lágmörkun losunar vegna vöruflytninga	Lágmörkun á flugfrakt eins og kostur er	Flugfrakt hefur lækkað um 28,4% frá 2022 og er hlutfallslega að lækka
3 Stuðla að fæðuöryggi á Íslandi		
3.1 Tryggja aðlögunarhæfni í virðiskeðju vegna hugsanlegs matvælaskorts sem afleiðingu af loftslagsbreytingum	Auka fjölbreytni í birgjavali frá mismunandi löndum Aukinn stuðningur og fjölbreytni í innlendri framleiðslu	Stuðningur við innlenda framleiðendur er partur af mörgum samstarfsverkefnum Banana

Ábyrg neysla og framleiðsla

Stór hluti úrgangs Banana er lífrænn úrgangur ávaxta og grænmetis sem ekki er hæft til neyslu sem og afskurður frá vinnslu

Á árinu 2024 náðum við betri árangri í flokkun. Flokkunarhlutfall **hækkar í 96,6% úr 91,6% á milli ára**. Hlutfall **endurheimts úrgangs** fer úr **91,6% í 100%**, en ástæða þessa er sú að blandaður úrgangur er nú sendur erlendis til brennslu til orkuframleiðslu.

Þetta hlutfall var 59,7% árið 2022 - svo mikill árangur hefur náðst hér.

Umbúðir eru hluti þess úrgangs sem fellur til hjá Bönunum

Markmið Banana er að bæta flokkun á umbúðum. Plast og pappi er flokkaður og ætla Bananar að gera enn betur í þeim málaflokk með því að flokka pappann enn frekar, þjappa honum betur saman og koma beint í endurvinnslu.

Mælingar á umhverfisáhrifum í starfsemi Banana

Við söfnun gagna styðjast Bananar við hugbúnað frá Klöppum Gærnum Lausnum ehf.

Meðhöndlun úrgangs	Einingar	2024	2023
Samtals úrgangsmagn	kg	862.761	809.520
Flokkaður úrgangur	kg	833.511	741.870
Óflokkaður úrgangur	kg	29.250	67.650
Endurheimtur úrgangur	kg	862.744	741.870
Úrgangi fargað	kg	17	67.650
Flokkunarhlutfall úrgangs	%	96,6%	91,6%
Hlutfall endurheimts úrgangs	%	100,0%	91,6%

Matarsóun	Einingar	2024	2023
Magn lífræns úrgangs	kg	681.402	597.980

Úrgangur og sóun

Við styðjum við **heimsmarkmið 12** um ábyrga neyslu og framleiðslu á eftirfarandi hátt:

Yfirmarkmið	Undirmarkmið og aðgerðir	Staða
1 Draga úr vöru- og matarsóun í virðiskeðjunni		
1.1 Kortleggja núverandi matarsóun í virðiskeðjunni	Mæld vöru- og matarsóun í rekstri Greining á hvar í virðiskeðjunni sóun á sér stað (orsakir)	✓ Mælingar halda stöðugt áfram í vinnslu
1.2 Draga úr vöru- og matarsóun með markvissum hætti	Ná vörusóun (hent) niður um 75% Stefna og uppfærðir verkferlar til að draga úr matarsóun Leiðbeiningar til birgja um frágang vöru til flutnings	✓ Virkt gæðaeftirlit á vörum í verslunum ✓ Virkt gæðaeftirlit í vöruhúsi
1.3 Koma í veg fyrir vöru- og matarsóun með samstarfi	Lækka hlutfall óseljanlegra vara og afskurðar um 15% per ár með því að koma í áframhaldandi notkun	✓ Samstarf með ýmsum góðgerðarstofnunum, aðilum, sprotarfyrirtækjum o.fl. sem nýta afurðir sem ekki eru söluhæfar vegna útlits
2 Bætt úrgangsflokkun; lágmörkun úrgangs og sóunar		
2.1 Gera greiningu á sorpi og söfnun þess	Greina verklag um hvernig sorpmálum er háttáð	✓ Lokið
2.2 Draga úr heildarmagni úrgangs sem er fargað	Nýtt verklag innleitt í flokkun á umbúðum og matvælum	✓ Heildarmagn úrgangs sem var fargað lækkaði úr 67.650 kg árið 2023 í 17 kg 2024, 83% lækkun mili ára
2.3 Draga úr umbúðanotkun með markvissum hætti	Greining á umbúðanotkun og breyting á verklagi lækkun á umbúðum sem er hent (plast vs. pappír)	Í vinnslu
2.4 Heildræn stefna í úrgangsmálum	Stefna í úrgangsmálum	Í vinnslu
2.5 Flokka a.m.k. 85% af sorpi frá rekstri	Vinnuferill innleiddur þar sem matvæli sem ekki lengur eru neyusluhæf eru tekin úr umbúðum og flokkuð	✓ Hlutfall á flokkuðu sorpi jókst áfram milli ára og er nú 96,6% það er aukning frá fyrra ári um 5,1% Markmiði náð!
3 Umhverfisvænni umbúðir á eigin framleiðsluvörum		
3.1 Að umbúðir séu endurvinnanlegar eins og kostur er og auðvelt sé fyrir neytandann að flokka þær	Nota endurvinnanlegt efni í umbúðir. FENÚR merkingar á neytendaumbúðir og að auðvelt sé að taka mismunandi efni í sundur sbr. pappi og plast.	✓ Umbúðir framleiðsluvara er úr endurunnu plasti og pappa ✓ Leiðbeiningar um flokkun skv. FENÚR flokkunarkerfinu á öllum vörum til netynda
3.2 Flokkun á plasti og pappa	Allur pappi og plast flokkað. Taka pappapressu í notkun og selja pressaðan pappa til frekari endurvinnslu	Allt plast og pappi er flokkað

Félagslegir þættir

Sjálfbærniskýrsla 2024

Mannauður Banana

Bananar er rótgróið fyrirtæki sem hefur tekið miklum stakkaskiptum og áherslubreytingum á síðustu misserum og hefur á að skipa einstökum starfsmannahópi.

Allt frá innkaupum til dreifingar leggur starfsfólk Banana sig fram við að koma hágæða grænmeti og ávöxtum til verslana og fyrirtækja um allt land.

Mannauður og menning

Markmið okkar er að vera eftirsóknarverður vinnustaður, skipaður vel þjálfuðu, stoltu og ánægðu starfsfólki.

Einn af lykilstyrkleikum Banana og samkeppnisforskot er einmitt mannaudurinn okkar, en hjá fyrirtækinu starfa að jafnaði 105 starfsmenn hverju sinni. Starfsmannahópur Banana er einstakur, fjölbreyttur og fjölbjóðlegur og hefur að geyma ómetanlega þekkingu og reynslu. Við lærum af ólíkri reynslu og bakgrunni hvors annars sem gerir okkur kleift að finna lausnamiðaða nálgun á verkefnin. Ánægt starfsfólk skiptir höfuð málí fyrir velgengni fyrirtækisins og því leitast Bananar eftir því að laða að sér besta starfsfólk ið sem völ er á hverju sinni og halda því ánægðu í starfi til langstíma. Hjá Bönunum er því rík áhersla lögð á jákvæða vinnustaðamenningu sem einkennist af trausti, virðingu og samvinnu heilt yfir.

Gildin okkar

Gildi fyrirtækisins spila stóran sess í áherslum og stefnu mannaudsmála og eru kjarninn í öllu sem við framkvæmum, hugarfari okkar og samskiptum á vinnustaðnum, hvort sem um ræðir samstarfsfélag, viðskiptavini eða birgja.

Heiðarleiki

Við erum heiðarleg í samskiptum sem byggja á gagnkvæmu trausti og virðingu

Við komum hreint fram og stöndum við það sem við segjum

Við höfum öll rödd

Hamingja

Við erum liðsheild og saman sköpum við jákvætt og hvetjandi starfsumhverfi þannig að okkur líði vel í vinnunni

Við hjálpumst að við ná markmiðum okkar því saman náum við betri árangri

Hugrekki

Við sýnum hugrekki og frumkvæði að lausnum verkefna og áskorana

Við tökum ábyrgð á eigin frammistöðu og þorum að hugsa út fyrir boxið

Heilbrigði

Við viljum auka neyslu á vörum okkar og þannig að leggja okkar af mörkum að auka heilbrigði samfélagsins

Jafnréttis- og jafnlaunastefna

Jafnréttis- og jafnlaunastefna Banana er órjúfanlegur hluti af launastefnu Banana og er ætlað að tryggja öllu starfsfólk sem starfar hjá fyrirtækinu jöfn tækifæri eins og kveðið er á um í lögum og stjórnarskrá um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna.

Markmið stefnunnar er að stuðla að því að allt starfsfólk hafi jöfn tækifæri og koma í veg fyrir hvers konar mismunun.

Eftirfarandi jafnlaunamarkmið skulu höfð að leiðarljósi:

1. Bananar er vinnustaður þar sem öll eiga jafna möguleika til starfa.
2. Bananar greiða jöfn laun og starfsfólk fær sömu kjör fyrir jafnverðmæt störf.
3. Bananar er vinnustaður þar sem starfsfólk getur samræmt vinnu og einkalíf.
4. Bananar gæta þess að allt starfsfólk hafi sömu tækifæri til starfsþróunar, náms og fræðslu.
5. Bananar líða ekki einelti, fordóma, kynbundið ofbeldi eða kynferðislega áreitni.

Bananar hafa frá árinu 2019 fylgt jafnlaunakerfi sem nær til alls starfsfólks til að framfylgja settum stefnumiðum og höfum við hlotið jafnlaunavottun og uppfyllt skilyrði jafnlaunastaðalsins ÍST 85:2013, frá

þeim tíma. Óútskýrður launamunur Banana hefur ávallt verið undir viðmiði og árið 2024 var hann aðeins 0,1% körlum í vil.

Til að uppfylla skilyrði laganna og stefnunnar skuldbindur fyrirtækið sig til að skjalfesta, innleiða, viðhalda og bæta stöðugt stjórnun jafnlaunakerfisins í samræmi við kröfur staðalsins og ákvarða hvernig kröfur hans verða uppfylltar.

Ákveðið verklag er viðhaft við launaákvæðanir innan fyrirtækisins sem hefur það að markmiði að tryggja heildaryfirsýn yfir laun, stöðugar umbætur á launakerfinu, eftirlit með kynbundnum launamun og viðbrögð sem felast í því að leiðréttu kynbundinn launamun tafarlaust, komi hann í ljós.

Stjórn setur fram jafnlaunamarkmið og rýnir jafnlaunakerfið árlega. Jafnlaunamarkmið skulu endurskoðuð út frá niðurstöðum launagreiningar. Stjórnendur skulu einnig skuldbinda sig til að viðhalda stöðugum umbótum, eftirliti og bregðast við óútskýrðum launamun og þeim frávikum sem koma fram við rýni á jafnlaunakerfinu.

JAFNLAUNAVOTTUN
2022-2025

Jafnrétti og fjölbreytni

Fjölbreytni og fjölmennung

Við erum virkilega stolt af okkar fjölpjóðlega og fjölbreytta starfsmannahópi, sem hefur rætur að rekja til 16 landa og 4 heimsálfu. Í starfsmannahópi Banana er hlutfall erlends starfsfólks u.p.b. 70% á móti u.p.b. 30% hlutfallið íslendinga. Kynjahlutfallið er körlum í vil eða 79% á móti tæplega 21% konum. Við myndum gjarnan vilja jafna kynjahlutfall fyrirtækisins en vert er að nefna að kynjahlutfall umsækjenda um laus störf hjá fyrirtækini er í takt, eða 80% kk umsækjenda á móti 20% kvk. Fjölbreytileiki starfsmanna-hópsins er einn af styrkleikum Banana. Saman höfum við heildrænni sýn sem veitir okkur samkeppnisforskot.

Mismunun er ekki liðin

Jákvæð vinnustaðamenning í fjölpjóðlegu vinnuumhverfi krefst þess að við sýnum hvort öðru virðingu þrátt fyrir ólíkan uppruna og bakgrunn. Hvers kyns mismunun vegna kynþáttar, þjóðernis, kynhneigðar, trúar, fötlunar, aldurs, kyns, lifsskoðunar eða annars sem gæti aðgreint okkur, er ekki liðin hjá Bönunum. Jafnréttisstefna Banana er til þess fallin að tryggja að mismunun eigi sér ekki stað á vinnustaðnum. Bananar eru einnig með skýra stefnu og aðgerðaráætlun í málum er varða einelti, kynbundna- og kynferðislega áreitni og ofbeldi á vinnustað. Starfsfólk getur tilkynnt mismunun, óæskilega hegðun og/eða liðan undir nafnleynd og eru slíkar tilkynningar alltaf meðhöndlaðar sem trúnaðarmál, hvort sem hún berst undir nafnleynd eða ekki. Á vinnustaðnum er einnig trúnaðarmaður og öryggistrúnaðarmenn sem hægt er að leita til.

Púlsmælingar á starfsánægju starfsfólks eru jafnframt framkvæmdar á tveggja mánaða fresti sem veitir dýrmæta innsýn í líðan starfsfólksins hverju sinni. Starfsánægja innan Banana hefur jafnt og þétt verið að aukast, með 7,5 í meðalstarfsánægju fyrir árið 2024. Ásamt því hlutu Bananar viðurkenninguna [Vinnustaður í fremstu röð](#) frá Moodup, árin 2023 og 2024, fyrir reglulegar mælingar, að bregðast við endurgjöf starfsfólks og ná árangursviðmiði starfsánægju samanborið við aðra íslenska vinnustaði.

Starfsþróun

Við leggjum ríka áherslu á starfsþróun og eru fjölmög dæmi þess hjá fyrirtækini. Stefna fyrirtækisins tengd starfsþróun er að halda í dýrmæta reynslu og þekkingu og efla hvort tveggja enn frekar. Til að tryggja möguleika starfsfólks til starfsþróunar þá auglýsum við lang flestar lausar stöður innan fyrirtækisins. Hlutfall starfsþróunar hjá fyrirtækini er 9,5%, þ.e. hlutfall starfsfólks sem hefur þróaðist í önnur stöðugildi innan vinnustaðarins á síðastliðnu ári, eða 10 starfsmenn. Því starfsfólk sem sinnir stjórnunarhlutverki hjá fyrirtækini er gert skil í töflu hér að neðan en þar má sjá aukið jafnhræði á kynjahlutfalli. Í töflunni má sjá að hlutfall kvenna í stjórnendahlutverki (í skipuriti heyra beint undir framkvæmdastjóra eða forstjóra Haga) er 33% á móti 67% karla. Eins má sjá að hlutfall kvenna í millistjórnendastöðum er 20% á móti 80% karla, sem er í takt við kynjahlutfall fyrirtækisins og þeirra deilda sem millistjórnendurnir tilheyra. Hlutfall millistjórnenda af erlendum uppruna er 60% á móti 40% íslendinga, en einungis íslendingar sinna stjórnendastöðum hjá fyrirtækini, sem má að stærstum hluta skýra vegna kröfu um íslenskukunnáttu. Kynjahlutfall í framkvæmdarstjórn er svo körlum í vil, eða 67% á móti 33% konum.

Stjórnunarstöður	Fjöldi	Starfsþróun	Ráðning	kk	kvk	Erlend	Íslensk
Stjórnendur	9	22%	78%	67%	33%	0%	100%
Millistjórnendur	10	60%	40%	80%	20%	60%	40%
Framkvæmdastjórn	6	33%	67%	67%	33%	0%	100%

Heilbrigt og öruggt starfsumhverfi

Í hröðu vinnuumhverfi sem okkar skiptir höfuðmáli að tryggja öryggi starfsfólksins.

Öryggi og vinnuvernd

Hjá Bönunum viljum við að öll komi heil heim og til að tryggja það höfum við áhættumetið öll störf og starfsstöðvar fyrirtækisins ásamt því að leggja aukinn þunga í þjálfun. Með því að setja öryggi, heilsu og vellíðan starfsfólksins okkar í forgang, sýnum við okkar grunngildi í verki og innleiðum jákvæða öryggismenningu.

Öll vinnuslys eru skráð og tilkynnt til Vinnueftirlitsins samkvæmt reglum sem um þau gilda hverju sinni. Atvikaskráning og tengd rýnivinna er viðhöfð sem mikilvægur hlekkur til að lágmarka áhættu. Áhættumatið er endurskoðað og uppfært til samræmis, ásamt reglulegu eftirliti og umbótavinnu sem skilar sér í auknum öryggisábáta.

Hjá Bönunum er einnig starfrækt öryggisnefnd, nefndin skipar teymi fimm starfsmanna sem gegna mikilvægu hlutverki öryggistruðnadarmana, sem leiða ótult öryggis- og vinnuverndarstarfi hjá fyrirtækinu.

Heilsa og vellíðan

Bananar einsetur sér að vera heilsueflandi vinnustaður fyrir starfsfólk sitt sem jafnframt styður markmið og sýn fyrirtækisins að vera „hjartað í lýðheilsu Íslendinga“ og mannaúðsstefnu fyrirtækisins, að vera eftirsóknarverður vinnustaður.

Bananar leitast við að hafa vinnuskipulag þannig að jafnvægi skapist milli fjölskyldu og einkalifs. Viðverustefna og fjarverusamtöl hafa verið innleidd sem utanumhald og stuðningur við starfsfólk. Ýtt er undir heilsueflingu starfsfólks með ýmsum hætti, m.a. stendur starfsfólk til boða íþróttastyrkur, hjólageymsla á lóðinni, ásamt því að fyrirtækið greiðir fyrir æfingasvæði fótboltafélags Banana sem samanstendur af starfsfólkini okkar. Í móturneyti fyrirtækisins er einnig eldaður heilsusamlegur matur ásamt því að ávextir og grænmeti eru aðgengileg öllu starfsfólk yfir vinnudaginn.

Upplýsingagjöf, fræðsla og þjálfun

Við leggjum áherslu á gagnsæi og upplýsingagjöf til starfsfólks, sem mikilvægan lið í heilbrigðu starfsumhverfi. Í fyrra innleiddum nýtt samskipta- og fræðsluapp sem gerir okkur kleift að upplýsa starfsfólk um mikilvæg málefni á þremur tungumálum. Einnig höldum við reglulega starfsmannafundi í matsal fyrirtækisins á tveimur tungumálum.

Allt starfsfólk Banana fer í gegnum fræðslu og þjálfun gæðastaðla HACCP og öryggis- og vinnuverndarmála til að tryggja og hámarka gæði vara og öryggi starfsfólks. Margs konar námskeið eru haldin sem tengjast öryggi á vinnustað. Þar má helst nefna nýliðafræðslu, lagalega ábyrgð verkstjórnenda, skyndihálp og endurlifgun, rýmingu húsnaðis og verklega æfingu í notkun slökkitækja, umgengni og notkun lyftara út frá öryggi þeirra sem vinna á þeim og annarra í nærumhverfinu.

Ásamt því eru handbækurnar Öryggis- og heilbrigðisáætlun og Stefna og viðbragðsáætlun gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni og ofbeldi á vinnustöðu (EKKO) og Neyðaráætlun og þjálfun, aðgengilegar öllu starfsfólk.

Síðla árs 2024 var stofnuð fræðslunefnd Banana, ásamt því að fræðsluþörf fyrirtækisins var greind og drög að fræðsluáætlun fyrir árið. Móttaka nýliða og fóstrakerfi er í endurskoðun með það að markmiði að auka öryggi og vellíðan nýs starfsfólks og tryggja viðeigandi utanumhald og þjálfun fyrir hvert starf. Á næstu vikum verður svo innleidd rafræn fræðsla í starfsmanna appið okkar.

Félagslegir þættir

Við styðjum við **heimsmarkmið 3** um heilsu og vellíðan og heimsmarkmið 10 um aukinn jöfnuð á eftirfarandi hátt:

Yfirmarkmið	Undirmarkmið og aðgerðir	Staða
1 Heilsa og öryggi á vinnustað		
1.1 Aðstaða starfsfólks sé örugg og standist úttektir	Öryggishandbækur Áhættumat Úttekt á vinnuumhverfi og öryggismálum Atvikaskráning	✓ Endurskoðað árlega ✓ Endurskoðað árlega ✓ Endurskoðað árlega ✓ Uppfærð eftir atvikum
1.2 Lágmarka líkur á slysum á vinnustað	Nýliðaþjálfun Endurmenntun í öryggismálum Slysaskráning rýnd af stjórnendum	✓ Endurskoðað árlega ✓ Árlega ✓ Uppfærð eftir atvikum
1.3 Heilsueflandi vinnustaður	Heilsueflandi fræðsla Viðverustefna og fjarverusamtöl Boðið upp á flensuspраutur Heilsueflandi styrkur fyrir starfsfólk sem hefur starfað a.m.k. 6 mánuði Boðið upp á fjölbreytt og heilsusamlegt mataræði á vinnutíma	Í innleiðingu ✓ Endurskoðað árlega ✓ Árlega ✓ Í innleiðingu ✓ Daglega
2 Jafnrétti og fjölbreytni		
2.1 Einelti, kynferðislegt og kynbundin áreitni, ofbeldi og mismunun er ekki liðin	Skýr stefna og aðgerðaráætlun Jafnréttis- og jafnlaunastefna Fræðsla sem hluti af endurmenntun og nýliðaþjálfun Nafnlaust tilkynningarferli	✓ Endurskoðað árlega ✓ Endurskoðað árlega Í innleiðingu ✓ Eftirfylgni á ábyrgð mannaúðsstjóra
2.2 Mannauðsstefna sem stuðlar að heilsusamlegri og jákvæðri vinnustaðamenningu	Mannauðsstefna Viðverustefna Persónuverndarstefna	✓ Endurskoðað árlega ✓ Endurskoðað árlega

Stuðningur við nýsköpun og góð málefni

Sjálfbærniskýrsla 2024

Stuðningur við málefni sem skipta máli

Stuðningur við innlenda framleiðslu

Bananar leggja áherslu á náið samstarf með smáframleiðendum um land allt með það að leiðarljósi að auka innlenda framleiðslu og nýsköpun í ræktun á Íslandi.

Vörumerki Banana, Úr sveit, var sett á laggirnar til að kynna vörur íslenskra bænda á smásölu- og veitingamarkaði. Gæði og ferskleiki eru einkunnarð vörumerksins og í öllu markaðs- og kynningarrefni eru sagðar einlægar og persónulegar sögur framleiðendanna.

Bananar trúua því að samstarf við smáframleiðendur ýti undir nýsköpun og sé mikilvægur þáttur í fjölbreyttri framleiðslu í matvælaiðnaði.

Stuðningur við góð málefni

Bananar leggja ríka áherslu á að setja sitt lóð á vogarskálarnar til að **ebla lyðheilsu og velferð samfélagsins**. Við gegnum einnig veigamiklu hlutverki í að sporna við matarsóun og sýnum stuðning í verki til fjölmargra góðra málefna.

Stuðningur við nýsköpun

Uppsprettan er nýsköpunarsjóður á vegum Haga en öll dótturfélögin taka þátt í starfi sjóðsins. Tilgangurinn er að styðja frumkvöðla til nýsköpunar og þróunar í íslenskri matvælaframleiðslu. Sjóðurinn leggur sérstaka áherslu á stuðning við frumkvöðlaverkefni sem að taka tillit til sjálfbærni við framleiðslu, flutning og pökkun og styðja við innlenda framleiðslu.

Starfsfólk Banana deilir reynslu til frumkvöðla

Uppsprettan veitir frumkvöðlum ekki bara fjárhagslegan styrk til nýsköpunarverkefna heldur búa fyrirtæki Haga yfir mikilli reynslu og þekkingu í verslun, innflutningi og framleiðslu á matvælum.

Starfsfólk Banana hefur veitt fjölda verkefna sem hlotið hafa styrk frá Uppsprettunni ymiskonar ráðgjöf í tengslum við framleiðslu, dreifingu og sölu.

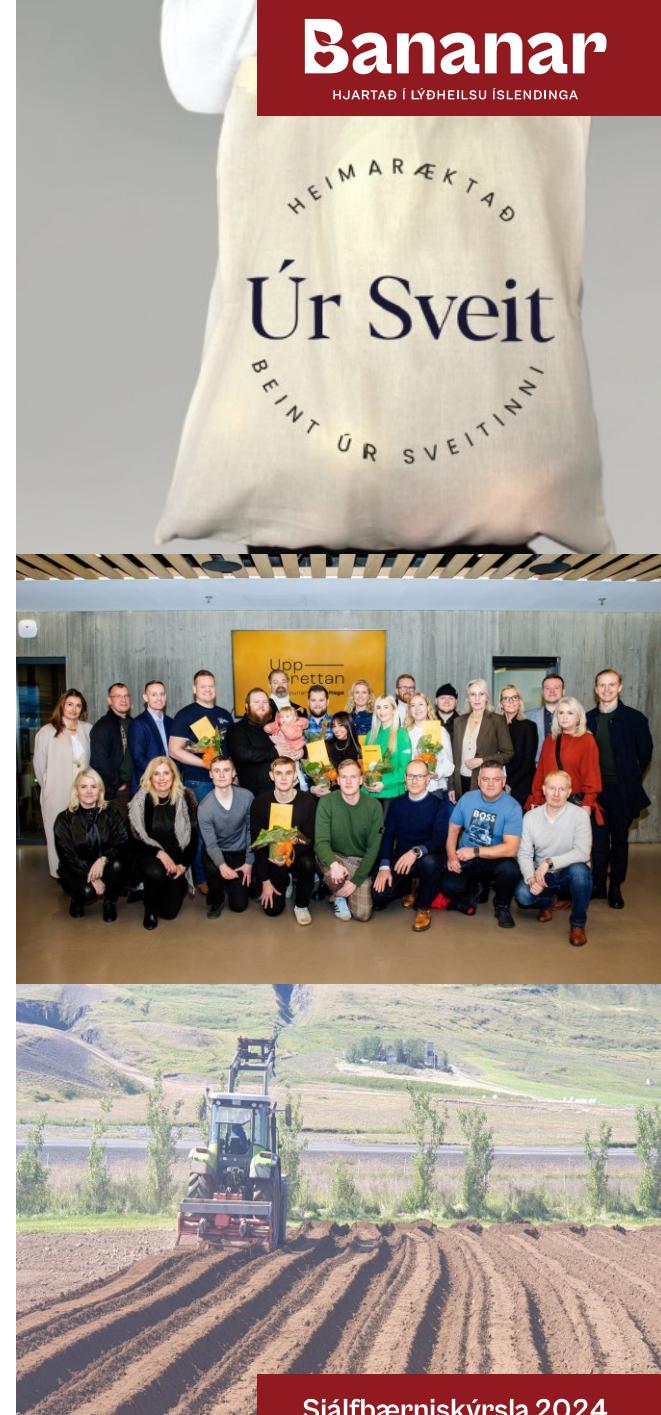
Bananar hafa m.a. styrkt frumkvöðla með vörum sem falla til hverju í sinni og einnig stutt við frumkvöðla með markaðssetningu, dreifingu og sölu á vörum í verslunum Haga.

Slagorð Uppsprettunnar er "**Virkjum kraftinn og gerum það saman.**" Það er okkar hugsjón að kraftur frumkvöðla með stuðningi og þekkingu starfsfólks Haga og dótturfélaga leiði af sér nýjar hugmyndir sem stuðli að grósku í sjálfbærari framleiðslu í matvælaiðnaði, landsmönnum öllum til góða.

Níu sprotaverkefni fengu nýsköpunarstyrk Uppsprettunnar á viðburði í húsa-kynnum Banana um miðjan febrúar síðastliðinn.

Styrkhafar Uppsprettunnar

- Tropic** | Framleiðsla og markaðssetning á gómsætum eftirréttum úr plöntufæði
- Sea Growth** | Undirbúnungur á framleiðsla hágæða sjávarfangs beint úr fiskfrumum með sjálfbærum aðferðum
- Puff** | Framleiðsla og markaðssetning á loftpoppuðu poppkornir með fjölbreyttum og frumlegum bragðtegundum
- Ísponica** | Lóðrétt grænmetisræktum (e. vertical farm) á Hofsósi þar sem ræktaðar verða sprettur, radísur, baunaspírur og sveppir
- Feed the viking** | Framleiðsla og markaðssetning á gjrnilegum grýtum úr frostþurrkuðu hráefni
- Villt að vestan** | Frekari vöruprórun á úrvals sósu- og súpublöndum úr íslenskum villisveppum
- Brúnastaðir** | Framleiðsla og þroskuná hágæða geitaostí
- HD grill** | Framleiðsla og markaðssetning á tólgí og soði úr vannýttum dýrafurðum
- Re Argentina** | Framleiðsla og markaðssetning á ljúffengum eftirréttum að argentískum sið

Stjórnarhættir

Sjálfbærniskýrsla 2024

Stjórnarhættir

Fylgni við leiðbeiningar um stjórnarhætti, lög og reglur

Bananar eru dótturfélag Haga, en stjórnarhættir þess eru markaðir af lögum nr. 2/1995 um hlutafélög, samþykktum félagsins og starfsreglum stjórnar. Í samþykktum er kveðið á um tilgang félagsins í kafla 1, hlutafé í kafla 2, hluthafafundi í kafla 3, um stjórn og forstjóra í kafla 4 og 5 og um reikningshald og endurskoðun í kafla 6. Gildandi starfsreglur, sem voru samþykktar af stjórn þann 22. mars 2024, eru settar skv. 5. mgr. 70. gr. laga um hlutafélög og eru samþykktum félagsins til fyllingar, samanber grein 4.20 í samþykktum. Gildandi starfskjarastefna Haga var staðfest á aðalfundi félagsins þann 1. júní 2023, en hún nær til allra helstu þáttu í starfs- og launakjörum stjórnarmanna félagsins, forstjóra og annarra æðstu stjórnenda samstæðunnar. Endurskoðuð starfskjarastefna verður lögð fyrir næsta aðalfund félagsins þann 30. maí 2024.

Kynjahlutfall í framkvæmdastjórn: Konur 33% og karlar 67%

Starfsreglur og stefnur

Siðareglur

Bananar kjósa að vera fyrsti valkostur viðskiptavina sinna, góður samfélagsþegn og eftirsóttur vinnuveitand. Við leggjum áherslu á þarfir viðskiptavina okkar og uppfyllum þær á einfaldan og hagkvæman hátt. Okkur er annt um orðstír og ímynd fyrirtækisins og traust í okkar garð byggir á frammistöðu okkar hvern dag. Við viljum því vanda til verka og huga að hverju smáatriði.

Bananar starfar eftir siðareglum móðurfélagsins, Haga.

Persónuverndarstefna

Bananar hafa einsett sér að vinna með persónuupplýsingar í hvívetna í samræmi við lög um persónuupplýsingar og vinnslu persónuupplýsinga, nú lög nr. 90/2018, með áorðnum breytingum. Til að ná því markmiði hafa Bananar tekið saman skrá yfir alla vinnslu persónuupplýsinga sem fer fram hjá félaginu.

Bananar starfa samkvæmt persónuverndarstefnu Haga.

Upplýsingastefna

Bananar sinna upplýsingagjöf í samræmi við upplýsingastefnu Haga um birtingu upplýsinga. Stefnan á að tryggja jafnan aðgang hagsmunaðila að réttum, tímanlegum og áreiðanlegum upplýsingum um starfsemi félagsins á hverjum tíma, í samræmi við lög og reglur sem félaginu ber að fylgja sem útgefandi fjármálagerninga.

Sjá nánar á vef Haga

Stjórnarhættir

Við styðjum við **heimsmarkmið 12** um ábyrga neyslu og framleiðslu á eftirfarandi hátt:

Heiti markmiðs	Undirmarkmið og Aðgerðir	Staða
1		
1.1 Próa og birta metnaðarfullar síðareglur fyrir birgja og þjónustuaðila	Birgjamat sem byggir á UFS viðmiðum Hlutfall stærstu birgja sem hafa staðfest	✓ Í vinnslu ✓ Í vinnslu
1.2 Siðareglurnar eru leiðarljós í allri vinnu og samskiptum	Fylgja síðareglum Haga Fræðsla um siðareglur Hlutfall starfsfólks sem skrifar undir Starfsmönnum óheimilt að þiggja persónulegar gjafir frá birgjum og þjónustuaðilum nema með samþykki yfirmanns	✓ Í vinnslu
1.3 Setja sjálfbærni og loftslagsmál sem dagskrárlíð inn í fundarskóp stjórnenda Banana	Endurskoðun stjórnarháttar	✓ Á reglugum fundum framkvæmdaráðs
1.4 Gefa út metnaðarfulla sjálfbærniskýrslu sem tekur á helstu UFS þáttum	Sjálfbærniskýrsla	✓ Lokið
1.5 Siðareglur um vernd uppljóstrara	Fylgja reglum Haga um vernd uppljóstrara	✓ Í vinnslu
2 Tryggja öryggi gagna- og persónuupplýsinga		
2.1 Til staðar sé persónuverndarstefna	Útgefin ný/uppfærð persónuverndarstefna	✓ Lokið
2.2 Markvist sé unnið með ákvæði persónuverndarlagi	Vinnluskrá uppfærð Vinnuferill útbúinn sem uppfyllir kröfu persónuverndalaga	✓ Lokið ✓ Í vinnslu
2.3 Uppfylla skilyrði úttektar vegna persónuverndarlagi	Verkferlar þannig að staða á innleiðingu persónuverndarlagi uppfylli ávallt stöðuúttekt utanaðkomandi aðilla	✓ Í vinnslu

Taflan sýnir hvernig sjálfbærniverkefnin okkar tengjast stefnu móðurfélagsins Haga og Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna.

Hjartað í ábyrgum rekstri

Við höfum lært að að sjálfbærnivegferð er ekki vegferð sem klárast á einhverjum tímapunkti í framtíðinni heldur leið sem við göngum saman, skref fyrir skref. Þessi skýrsla er ekki bara upptalning á mælikvörðum og aðgerðum sem við höfum unnið að heldur gefur hún góða mynd af því hvernig við hugsum, vinnum og lifum gildin okkar í verki - hugrekki, heilsa, hamingja og heiðarleiki.

Við vinnum ötullega að því að sjálfbærni verði óaðskiljanlegur hluti af menningu okkar og leiðarljós í öllum ákvörðunum sem tengjast kjarnastarfsemi fyrirtækisins.

Við höfum lagt góðan grunn og ætlum að halda áfram á þessari vegferð með krafti. Það er okkur metnaðarmál að fléttu sjálfbærni betur inn í alla aðfangakedjuna, eitt skref í einu með ábyrgð og framtíðarsýn að leiðarljósi. Árið sem er að líða hefur bæði sýnt okkur hvað er hægt og hvað þarf enn að bæta og við erum tilbúin í það verkefni.

Við höfum einnig lagt áherslu á að byggja upp traust með samfélögum og samstarfsaðilum innanlands og á meginlandinu, þar sem við sækjum aðallega vörur okkar. Með gagnsæi og opnum samskiptum höfum við ekki aðeins tryggt að ræktun og uppruni ávaxta og grænmetis okkar sé í samræmi við sjálfbærnistaðla, heldur höfum við einnig unnið að því að tryggja að bændur og ræktendur njóti sanngjarnra kjara.

Til að mæta þörfum framtíðarinnar og vera í fararbroddi í sjálfbærni á innflutningsmarkaði á Íslandi, skuldbindum við okkur til að halda áfram að þróa starfsemi okkar með ábyrgum hætti. Við viljum draga enn frekar úr kolefnisspori, nýta auðlindir á skynsaman hátt og gera reksturinn okkar stöðugt umhverfisvænni

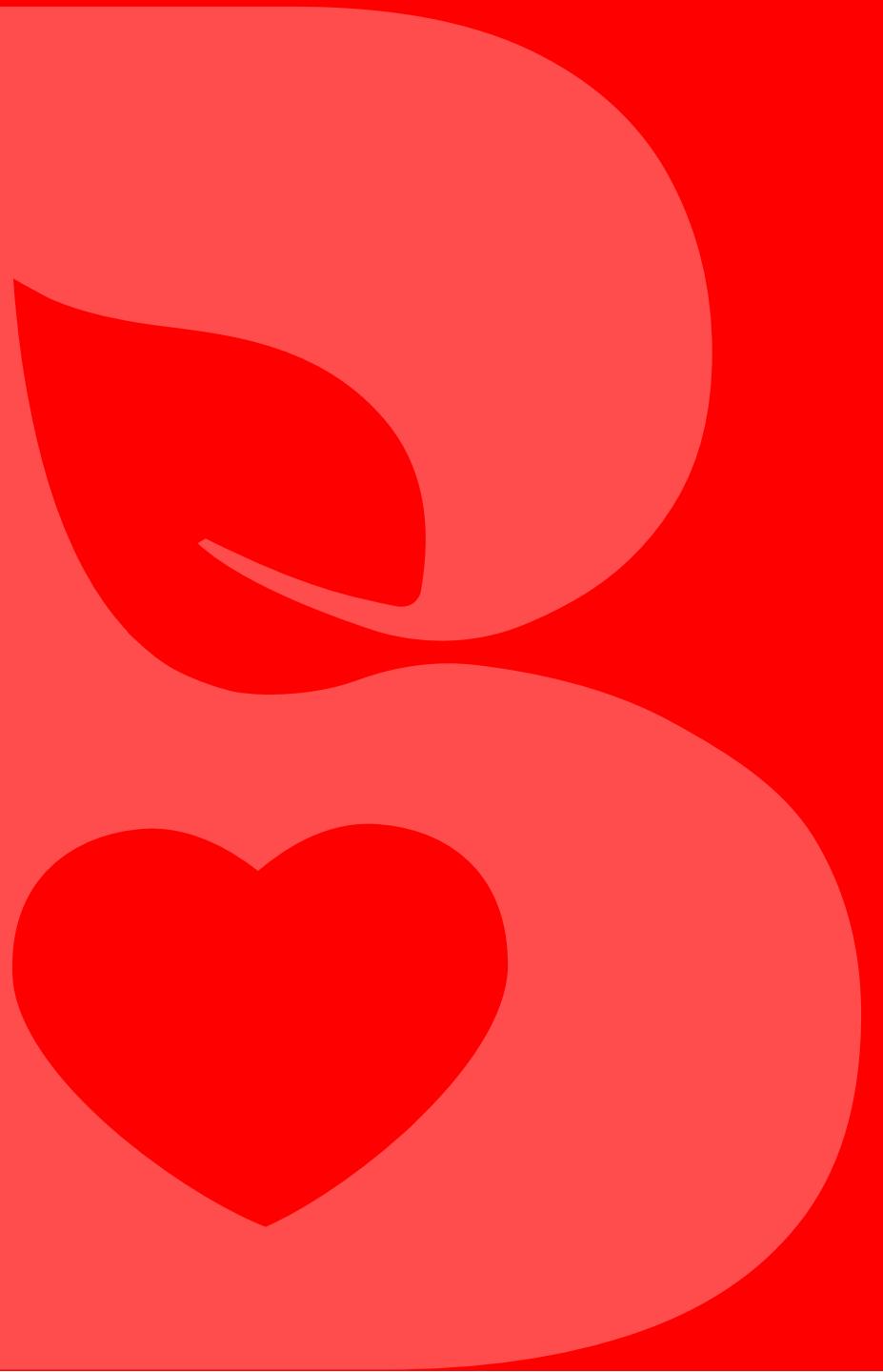
fyrir okkur í dag og fyrir þá sem á eftir okkur koma.

Sjálfbærni snýst um að taka ákvarðanir með langtímasjónarmið að leiðarljósi - að virða takmörk nátturunnar, tryggja velferð fólks og búa þannig í haginn fyrir komandi kynslóðir.

Það er okkur hjartans mál að framlag Banana skipti máli, og við vitum að við eignum enn margt ólært og betur gert. Þess vegna ætlum við áfram að leita leiða, læra af reynslunni og styrkja stöðugt okkar samfélagslega ábyrgð.

Við trúum því að með því að vinna saman - innan fyrirtækisins og með samfélaginu öllu - getum við tryggt að börnin okkar og afkomendur þeirra fái að njóta þess sem jörðin hefur upp á að bjóða, með sömu möguleikum og við og jafnvel betri.

Bananar

HJARTAÐ Í LÝÐHEILSU ÍSLENDINGA